

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris
Angelici Ordinis Prædicatorum**

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum sit de necessitate sacramenti, quod chrisma fuerit per episcopum
consecratum? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

quibus significatur Spiritus sanctus, magis inueniuntur in oleo oliuarum, quam in quoctue alio oleo. Vnde & ipsa oliua semper frondibus virens, viorem & misericordiam Spiritus sancti significat. Hoc etiam oleum propriè dicitur oleum, & maxime habetur in vsu vbi haberi potest. Quilibet autem alias liquor, ex similitudine huius, oleum nominatur: nec est in vsu communi, nisi in supplementum apud eos, quibus deest oleum oliuarum. Et ideo hoc oleum solum assumitur in usum huius, & quorundam aliorum sacramentorum.

Ad quartum dicendum, quod baptismus est sacramentum absolutæ necessitatis: & ideo eius materia debet inueniri ybique. Sufficit autem quod materia huius sacramenti quod non est tantæ necessitatis, possit de facilis ad omnia loca terrarum deferri.

ARTIC. III.

Vtrum sit de necessitate huius sacramenti, quod chrisma fuerit prius per Episcopum consecratum?

AD tertium sic proceditur. Videtur, quod non sit de necessitate huius sacramenti, quod chrisma, quod est materia huius sacramenti, fuerit prius per episcopum consecratum. Baptismus enim in quo sit plena remissio peccatorum, non est minoris efficaciz, quam hoc sacramentum. Sed licet quædam sanctificatio adhibeatur aquæ baptismali ante baptismum, non tamē est de necessitate sacramenti: quia in articulo necessitatis præteriri potest. Ergo non est de necessitate huius sacramenti, quod chrisma fuerit prius per Episcopum consecratum.

¶ 2 Præterea, Idem non debet bis consecrari. Sed materia sacramenti sanctificatur in ipsa collatione sacramenti, per formā verborum, qua confertur sacramentum. Vnde & Aug. dicit super Io. Accedit verbū *tradit. 80.* ad elementū, & sit sacramentū. Non ergo debet prius *in Ioā 4.* chrisma consecrari, quam hoc sacramentum tradatur. *me. 10.5.*

¶ 3 Præterea, Omnis consecratio, quæ sit in sacramen-

416

4. d. 7. q.

1. a. 2. q.

3.

mentis, ad consecrationem gratiae ordinatur. Sed materia sensibilis confecta ex oleo & balsamo, non est capax gratiae. Ergo non debet ei aliqua consecratio adhiberi.

*babetur
de cōf. d.
4. e presb.*

SED contra est, quod Innoc. Papa^{*} dicit, Presbyteris, cum baptizant chrismate, baptizatos ungere licet, quod ab Episcopo fuerat consecratum: non tamen frontem ex eodem oleo signare, quod solum debetur Episcopis cum tradunt Paracletum. Quod quidem sit in hoc sacramento. Ergo ad hoc sacramentum requiritur chrisma per Episcopum consecratum.

RESPONDEO dicendum: quod tota sacramentorum sanctificatio a Christo deriuatur, ut supra dictum est^{*}.

Est autem considerandum, quod quibusdam sacramentis habentibus materiam corpoream, Christus est vius, scilicet baptismu & etiam Eucharistia. Et ideo ex ipso viu Christi materie horum sacramentorum aptitudinem acceperunt ad perfectionem sacramenti. Vnde Chrysost.^{*} dicit, quod numquam aqua baptismi purgare peccata credentium possent, nisi rati Dominici corporis sanctificatae fuissent. Et similiter ipse Dominus accipiens panem, benedixit: similiter autem & calicem, ut habetur Matth. 26 & Luc. 22. Et propter hoc non est de necessitate horum sacramentorum, quod materia prius benedicatur: quia sufficit benedictio Christi. Si qua vero benedictio adhibetur, pertinet ad solemnitatem sacramenti, non autem ad necessitatem. Vnctionibus autem visibilibus Christus non est vius, ne fieret iniuria inuisibili vocationi, qua est vnguis pra confortibus suis. Et ideo tam chrisma, quam oleum sanctum infirmorum, prius benedicuntur, quam adhibeantur ad viuum sacramenti.

Ad primum ergo patet responsio ex dictis^{*}.

Ad secundum dicendum, quod utraque consecratio chrismati non refertur ad idem. Sicut enim instrumentum virtutem instrumentalem acquirit duplice, scilicet quando accipit formam instrumenti, &

quan-

*refertur
de cōf. d.
4. 14 10.
Numquā
aqua.*

*in corpo-
re art.*

quando mouetur à principali agente ad effectum: ita etiam materia sacramenti duplice sanctificatione indiget; per quarum vnam sit propria materia sacramenti; per aliam vero applicatur ad effectum.

Ad tertium dicendum, quod materia corporalis non est capax gratiae quasi gratiae subiectum; sed solum sicut gratiae instrumentum, ut supra dictum est*. Et ad hoc materia sacramenti consecratur: vel ab ipso Christo, vel ab Episcopo, qui gerit in Ecclesia personam Christi.

ARTIC. IV.

*Verum hac sit conueniens forma huius sacramenti,
Consigno te signo crucis, ergo.*

q.62 a.1.
2. v. 3.

417

AD quartum sic proceditur. Videur, quod haec non sit conueniens forma huius sacramenti, Cō signo te signo crucis, & confirmo te christmate salutis, in nomine Patris & Filij & Spiritus sancti, amē. Usus enim sacramentorum à Christo & ab Apostolis deriuatur. Sed neque Christus hanc formam instituit, nec Apostoli ea vñi leguntur. Ergo haec non est conueniens forma huius sacramenti.

¶ 2 Præterea, Sicut sacramentum est idem apud omnes, ita & forma debet esse eadem: quia qualibet res habet vñiratem, sicut & esse à sua forma. Sed hac forma non omnes vñuntur: quidam enim dicunt, confirmo te christmate sanctificationis. Ergo haec non est conueniens forma huius sacramenti.

¶ 3 Præterea, Sacramentum hoc debet conformari baptismo, sicut perfectio perfectibili: ut supra dictum est *. Sed in forma baptismi non sit mentio de consignatione characteris, nec etiam de cruce Christi (cum tamen per baptismum homo Christo comoriatur, vt Apost. dicit Rom. 6.) nec etiam sit mentio de effectu salutis, cum tamen baptinus sit de necessitate salutis. In forma etiam baptismi ponitur unus actus tantum, & exprimitur persona baptizantis, cum dicitur, Ego te baptizo. Cuius contrarium appetet in forma prædicta *. Non ergo est conueniens

inf. q. 84.

ar. 3. cor.

et 4. d. 7.

q. 1. a. 5.

q. 2. et op.

22. c. 1.

q. 65. a. 4

et 4. 2. his

ius quas.

arg. 2.